

Kántorok képzése, képesítése és alkalmazása az Erdélyi Református Egyházkerületben

Szabályzat

Bevezetés

1. A református egyházban a gyülekezeti éneknek fontos és lényeges igei szerepe van az istentiszteleteken. Az ének által kapcsolódnak be egyénileg is és közösségileg is a gyülekezeti tagok az istentisztelet menetébe. Az Ószövetség választott népe zsoltárokat énekelt a templomban és a zsinagógákban. Az újszövetség népe számára az éneklés igei parancsa a Kol 3,16-ban található:

„A Krisztusnak beszéde lakozzék tibennetek gazdagon, minden bölcsességben, tanítván és intvén egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak.”

A tanítás és intés szolgálatát az anyaszentegyház Krisztustól kapott parancsként végzi. Az ének szövegében Isten Igéjének és a bűnös ember lelki óhajának hordozója, dallamában pedig Isten dicsőségét és az emberi lélek megnyugvását, feltöltődését szolgálja.

Nem kérdés tehát, hogy szükség van jól felkészült kántorokra, akik a gyülekezeti éneklést szakszerűen vezessék, a kor követelményeinek megfelelően. Most, amikor folyamatban van az új református énekeskönyv bevezetése, különösképpen szükség van szakképzett kántorokra.

Az utóbbi években jelentkező kórusmozgalom indokolja az egyházi kórusok létesítését és szakszerű irányítását. A kórus szolgálata is jó kapcsolópont Isten és a gyülekezet között. Dávid király idejében 4000 énekes és hangszeres dicsérte az Urat (1Krón 23,5) Jeruzsálemben, a Sionon.

A kántorok képzése, képesítése és alkalmazása

2. Egyházkerületi kántori oklevelet kap az, aki Kolozsvárott az Erdélyi Református Egyházkerület Kántorképesítő Bizottsága előtt sikeres vizsgát tett.

Egyházmegyei kántori oklevelet kap az, aki az Egyházmegye Kántorképesítő Bizottsága előtt sikeres vizsgát tett. Ez az oklevél csak az azt kiállító egyházmegye területén érvényes.

3. Kántorképesítő vizsgára jelentkezhet az a református egyháztag, aki legalább érettségi diplomával rendelkezik, és akár erre szakosodott intézetben, akár más, egyházunk által elismert tanintézet keretében, vagy magánúton felkészült a hivatalosan előírt tananyagból.

Érettségi diplomával nem rendelkező személy abban az esetben jelentkezhet kántorvizsgára, ha valamelyik egyházközség presbitériuma határozatban kimondta, hogy a vizsga sikeres letétele esetén kántorként alkalmazza. Ebben az esetben a kántori oklevél csak arra az egyházközségre nézve érvényes.

4. A kántorok képzését, továbbképzését az Igazgatótanács hatáskörébe tartozó Zenei Bizottság szervezi és végzi. A kötelező tananyagot is ez a bizottság állítja össze, és az Igazgatótanács hagyja jóvá. A kántorképző, illetve kántortovábbképző tanfolyamok időpontját, helyszínét és költségeit az Igazgatótanács I. Ügyosztálya teszi közzé az egyházi sajtóban és körlevél által, legalább egy hónappal a tanfolyam megkezdése előtt.

5. A kántorképzés legtöbb 30-as létszámú csoportban folyik. Túljelentkezés esetén a részvételt versenyvizsga útján döntenek el. A tanfolyamon résztvevők kötelesek részvételi díjat fizetni. Ehhez esetenként, részben vagy egészében, a küldő egyházközség is hozzájárulhat. Azok a jelöltek, akik részben vagy egészben az egyházközség költségén látogatják a tanfolyamot, kötelesek abban az egyházközségben legkevesebb 5 évet szolgálni. Ellenkező esetben ez összeget köteles a le nem szolgált idővel arányosan visszatéríteni. Azok, akik az egyházközség költségén végezték el a tanfolyamot és nem sikerült a kántori oklevelet megszerezniük, kötelesek a teljes összeget az egyházközségnek visszatéríteni.

6. A Kántorképesítő Bizottságot az egyházkerületi zenei előadó és az Igazgatótanács I. Ügyosztályának előadó-tanácsosa nevezi ki.

7. Az egyházkerületi kántorvizsga tárgyai:

- a) Koráljáték orgonán vagy harmóniumon – kizáró jellegű,
- b) Egyházi ének – kizáró jellegű,
- c) Szentírás-ismeret – kizáró jellegű,
- d) Zeneelmélet,
- e) Szolfézs,
- f) Karvezetés (elmélet és gyakorlat),
- g) Összhangzattan (klasszikus összhangzattani ismeretek) és korálelemzés,
- h) Egyházi ének és zene története,
- i) Orgonaismeret (hangszer felépítése),
- j) Heidelbergi Káté, katekétikai alapismeretek,
- k) Egyháztörténet, liturgia,
- l) Kánon, adminisztráció.

A koráljáték, az egyházi ének és a Szentírás-ismeret alaptantárgyak és kizáró jellegűek.

8. A minősítés négy fokozatban történik: jeles (9–10), jó (7–8,99), elégséges (6–6,99), elégtelen (1–5,99). A vizsgán az alaptantárgyakból legalább a „jó” minősítést, a többi tárgyból legalább az „elégséges” osztályzatot kell elérni.

9. Javítóvizsgát legtöbb, a nem kizáró jellegű tantárgyak 50%-ából lehet tenni, legfeljebb két alkalommal. Ellenkező esetben a teljes vizsgát meg kell ismételni. Összesen három alkalommal lehet teljes vizsgára jelentkezni.

10. A kántorképző tanfolyamra jelentkezők iratgyűjtőjének tartalmaznia kell:

- a) saját kezűleg írt kérést,
- b) lelkipásztori ajánlólevelet,
- c) iskolai végzettségről szóló igazolást,
- d) orvosi igazolást – a teológiai felvételtől szükséges igazolás mintájára.

11. A Kánonba foglalt 2006. évi 1. jogszabály 32. §. előírásainak értelmében ideiglenes kántori szolgálatot teljesíthet kántori oklevéllel nem rendelkező személy is. Az ilyen alkalmazott köteles, az alkalmazást követő két éven belül, legalább az egyházmegyei kántorvizsgát letenni. Ellenkező esetben alkalmazása megszűnik.

Egyházmegyei kántori oklevéllel alkalmazott kántor két éven belül köteles letenni az egyházkerületi vizsgát. Ellenkező esetben, a továbbiakban csak ½ normás alkalmazásra jogosult. Egyházmegyei kántorvizsgát az egyházmegyei kántorképesítő szabályzat alapján lehet tenni. Az egyházmegyei vizsgáztató bizottságnak hivatalból tagja az Egyházkerületi Zenei Bizottság egyik tagja.

Az orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzenesi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetanári oklevéllel rendelkező kántor az alkalmazás dátumát követő hat hónapon belül köteles vizsgát tenni az alaptantárgyakból, valamint azokból a tárgyakból, melyek nem szerepelnek az egyetemi oklevelén.

12. Mind az állandó, mind az ideiglenesen alkalmazott kántorok kötelesek részt venni azokon a kántortovábbképző tanfolyamokon, amelyek látogatására az Igazgatótanács őket kötelezi.

13. A szakmai továbbképzésen résztvevő kántorok orgonista vizsgára is jelentkezhetnek, az idevonatkozó szabályzat szerint.

14. Az Egyházkerületi Zenei Bizottság összeállítja mind az orgonista, mind az egyházkerületi, mind az egyházmegyei kántorvizsga tananyagát és azt az érdeklődők rendelkezésére bocsátja.

15. A kántorképző tanfolyamra jelentkezők tandíjat, a kántorvizsgára jelentkezők pedig vizsgadíjat kötelesek fizetni.

16. Jelen szabályzatot jóváhagyta az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa 2007. szeptember 27-én és azt életbe lépteti 2007. október 1-jei hatállyal.

17. Jelen szabályzaton bármilyen változtatást csak az Igazgatótanács eszközölhet.